

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W MYŚLENICACH

OCENA STANU SANITARNEGO ORAZ SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ CHORÓB ZAKAŹNYCH I ZAWODOWYCH POWIATU MYŚLENICKIEGO ZA ROK 2021

I. Działalność kontrolno-represyjna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Myślenicach za rok 2021 – dane liczbowe

1. Przeprowadzono 15 218 kontroli sanitarnych.
2. Wydano 116 decyzji administracyjnych i 156 decyzji płatniczych.
3. Wydano 124 postanowień.
4. Nałożono 55 mandatów karnych na kwotę 4, 280 00 zł.

II. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie na etapie planowania i realizacji inwestycji właściwego stanu sanitarno - zdrowotnego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie ich eksploatacji nie powodowały one zagrożenia i uciążliwości dla zdrowia ludzi.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Myślenicach
32-400 Myślenice, ul. Juliusza Słowackiego 106
www.pssemyslenice.wsse.krakow.pl e-mail: myslenice@psse.malopolska.pl
adres skrytki na ePUAP: /a8foa46q0t/skrytka
centrala tel.: (+48) 12 272 06 06, 12 272 08 85
sekretariat PPIS tel.: (+48) 12 272 06 06, fax: (+48) 122272 06 06
REGON: 351371084 / NIP: 681-16-91-886

---

wiepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Zadania realizowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Myślenicach, w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w roku 2021 przedstawiają się następująco:

1. Liczba uzgodnień:

- o odstąpieniu od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – 3,
- dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – 5.

2. Liczba opinii:

- do projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy – 6,
- o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – 21,
- w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – 5,
- w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – 2,
- do dokumentacji projektowej inwestycji pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – 8,
- w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego – 65.

3. Liczba kontroli odbiorowych – 66.

4. Liczba wydanych decyzji płatniczych – 77.

5. Rozpatrzono ogółem 109 spraw.

III. Ocena stanu sanitarnego powiatu myślenickiego

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Myślenicach

Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych oparte jest na rzetelnym nadzorze prowadzonym w oparciu o analizę zgłoszonych podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne. W rejestracji chorób zakaźnych zgłoszonych przez podmioty lecznicze wykorzystywano aktualne definicje przypadków tych chorób.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Myślenicach, dysponując pełną informacją o zachorowaniach na choroby zakaźne przekazywaną przez Narodowy Fundusz Zdrowia, analizuje na bieżąco prawidłowość i rzetelność zgłaszania przedmiotowych zachorowań przez zobligowane przepisami prawa podmioty lecznicze. Każdorazowo podejmowane są działania wyjaśniające rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w dokumentacji przesyłanej z Narodowego Funduszu Zdrowia a danymi w sprawozdaniach sporządzanych na podstawie przesyłanych zgłoszeń.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu myślenickiego w przypadku większości chorób uległa zmianom w porównaniu do lat ubiegłych w związku z pandemią koronawirusa. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) 11 marca 2020 roku ogłosiła stan pandemii SARS-CoV-2, wywołującego COVID-19, zespół ostrej niewydolności oddechowej prowadzący do ciężkiego zapalenia płuc. W Polsce pierwszy przypadek zakażenia koronawirusem wykryto 4 marca 2020 roku. W związku z rozprzestrzenianiem się patogenu w kraju, w dniu 13 marca został ogłoszony stan zagrożenia epidemicznego, 20 marca 2020 roku został on odwołany i wprowadzono stan epidemii, który trwa do dzisiaj.

Na terenie powiatu myślenickiego w 2021 roku zarejestrowano 7378 przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2, hospitalizowano 521 osób, zmarło 187 chorych (w 2020 r. było 4777 przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2, hospitalizowano 268 osób, zmarło 80 chorych).

Obserwowany w 2021 r. spadek zachorowań na choroby zakaźne dotyczył głównie tych infekcji które występują najczęściej takich jak grypa i schorzenia grypopodobne z 23 325 przypadków w 2020 r. do 18 723 w 2021 r., biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu z 177 w 2020 r. do 119 w 2021 r. Spowodowane pandemią ograniczenia kontaktów skutkowały też znaczącym spadkiem zachorowań na ospę wietrzną z 301 przypadków w 2020 r. do 238 w 2021 r., płonicę z 55 przypadków w 2020 r. do 17 w 2021 r.

W 2021 roku nie odnotowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową, inwazyjną chorobę pneumokokową, odrę, świnkę, różyczkę, krztusiec (2 przypadki w 2020 r.), neuroinfekcje (2 przypadki w 2020 r.), wirusowe zapalenia wątroby typu A (1 przypadek w 2020 r.).

Na porównywalnym poziomie utrzymywały się zachorowania na boreliozę (151 w 2020 r., 159 w 2021 r.), pokąsania z potrzebą szczepień p/wścieklicznie (46 w 2020 r. 48 w 2021 r.), giardiozę (3 w 2020 r., 2 w 2021 r.).

W 2021 roku odnotowano wzrost zachorowań na zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami *Salmonella* 40 przypadków w 2020 r., 66 przypadki w 2021 r., wirusowe zakażenia jelitowe, zarówno u dzieci, jak i dorosłych 74 przypadków w 2020 r. 173 przypadki w 2021 r. wirusowe zapalenie wątroby typu B 2 przypadki w 2020 r., 9 przypadków w 2021 r., wirusowe zapalenie wątroby typu C 2 przypadki w 2020 r., 10 przypadków w 2021 r. oraz nowo wykryte zakażenia HIV 1 przypadek w 2020 r., 5 przypadków w 2021 r.

Systematycznie uzupełniane są systemy ewidencji informatycznej (SRWE, EPIBAZA, SEPIS, EWP, ROE) których celem jest usprawnienie i poprawa jakości nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi tj. monitorowania występowania chorób zakaźnych podlegających obowiązkowi zgłoszenia oraz gromadzenie i szybki dostęp do danych, niezbędnych do oceny aktualnej sytuacji epidemiologicznej kraju w przedmiotowym zakresie.

W związku z prowadzonym nadzorem zrealizowano następujące działania:

- liczba wszystkich przeprowadzonych dochodzeń/wywiadów epidemiologicznych w przypadku podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne – 8 236,
- liczba wydanych decyzji administracyjnych – 30.

Nadzór nad osobami po narażeniu na zakażenie wirusem wścieklizny (pokąsanie przez zwierzęta)

- liczba dochodzeń epidemiologicznych przeprowadzonych w przypadku osób pokąsanych przez zwierzęta – 69,
- liczba osób pokąsanych, u których podjęto szczepienia (wykazanych w MZ 56) – 48.

Nadzór nad zachorowaniami na grypę i infekcje grypopodobne

W przypadkach zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne sporządzano meldunki tygodniowe, kwartalne, półroczne i roczne, które przesyłano do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Nadzór nad podejrzeniami i zachorowaniami na gruźlicę

W 2021 r. zarejestrowano 9 formularzy zgłoszeń zachorowań na gruźlicę. W ramach nadzoru przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne i sporządzono rejestry osób chorych oraz osób z otoczenia, które przesyłano do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Nadzór nad ostrymi porażeniami wiotkimi

Kontynuowano monitoring zachorowań na ostre porażenia wiotkie u dzieci do lat 14. Na terenie powiatu myślenickiego nie było hospitalizacji z powodu ostrych porażen wiotkich.

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

Szczepienia ochronne dzieci, młodzieży i osób dorosłych prowadzone są w 33 podmiotach leczniczych. W związku z obecną sytuacją epidemiologiczną szczepienia ochronne wśród dzieci i młodzieży w powiecie myślenickim w 2021 roku uległy zmianie w stosunku do roku poprzedniego. Szczepienia pierwotne noworodków p/gruźlicy – 97,9 %, uległy obniżeniu o 2,2 % w stosunku do roku 2020. Stan uodpornienia przeciwko zakażeniom rotawirusowym dzieci urodzonych w 2021 r. wynosił 52,1 %. Szczepienia w 1 roku życia p/wzw typ B (pierwotne + uzupełniające) 84,6%, obniżyły się o 4,6% w stosunku do roku 2020 r., błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio i zakażeniom *Haemophilus influenzae* (pierwotne) utrzymały się na podobnym poziomie – 38,8 %, w 2020 r. – 38,3 %. Szczepienia przeciwko zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* osiągnęły poziom 55,8 %. Szczepienia uzupełniające w drugim roku życia p/wzw typ B – wykonano w 95,5%, w 2020 r. – 95,4 %, natomiast szczepienia p/ błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio i *Haemophilus influenzae* (pierwotne + uzupełniające) wykonano w 87,0 %, 2020 r. – 88,3 %. Realizacja szczepień p/odrze, śwince i różyczce w drugim roku życia uległa obniżeniu i wyniosła 58,2%, (w roku 2020 – 62,7%). Stan uodpornienia w rocznikach przedszkolnych p/ DTap + Polio u 5 - latków znacznie obniżył się i osiągnął – 45,4 %, (w roku 2020 – 46,0 %), p/odrze (przypominające) wynosił – 41,9 %. Dzieci w 10 r.ż. zaszczepiono p /odrze, śwince i różyczce – przypominające w 57,0% (w roku 2020 – 40,9 %). Szczepienia p/błonicy, tężcowi i krztuścowi u 14 – latków uległy zwiększeniu i wynosiły 60,7 %, (w roku 2020 – 46,3 %), natomiast szczepienia p/ błonicy i tężcowi u 19 – latków również uległy zwiększeniu o 5,9 % w stosunku do roku 2020 (38,6 %) i uzyskano wskaźnik 44,5 %.

Po przeprowadzonej analizie stanu uodpornienia dzieci i młodzieży, zauważa się zainteresowanie szczepieniami zalecanymi przeciw biologicznym czynnikom chorobotwórczym – rotawirusom, meningokokom, kleszczowemu zapalenia mózgu i ospie wietrznej. Nadal liczba osób zaszczepionych p/grypie utrzymuje się na niskim poziomie. Stan uodpornienia szczepionkami zalecanymi w latach 2018 – 2021 przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1

Stan uodpornienia szczepionkami zalecanymi osób w powiecie myślenickim w latach (2018 – 2021)

Uodpornienie przeciw biologicznym czynnikom chorobotwórczym	2018	2019	2020	2021
Rotawirusy	414	424	459 - szczepienia obowiązujące	654 - szczepienia obowiązujące
Wirus brodawczaka ludzkiego	142	128	2	12
Neisseria meningitidis	866	1163	627	745
Wirus zapalenia wątroby typu A	12	50	17	6
Wirus kleszczowego zapalenia mózgu	226	118	109	176
Wirus ospy wietrznej	240	257	325	274
Wirus grypy	1390	1521	1581	1964

Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych

W analizowanym okresie nadzór sanitarno-higieniczny sprawowano nad 290 podmiotami leczniczymi. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 134 kontrole sanitarne, w tym podczas 3 kontroli stwierdzono uchybienia sanitarno – techniczne z określeniem terminów ich likwidacji.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. wszystkie podmioty lecznicze są dostosowane do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019, poz. 595).

W 2021 roku objęto nadzorem 1 nowo zarejestrowany podmiot leczniczy dostosowany do obowiązujących wymogów sanitarno-technicznych.

2. Ocena stanu sanitarnego obiektów komunalnych

Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Myślenicach prowadzi swoją działalność we wszystkich dziewięciu gminach powiatu myślenickiego, mając pod nadzorem 487 obiektów użyteczności publicznej.

Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu myślenickiego obejmował wyniki badań jakości wody uzyskane w ramach:

- wewnętrznej kontroli jakości wody przeprowadzanej przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne (Myślenice),
- wewnętrznej kontroli jakości wody przeprowadzanej przez podmioty wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia lub w budynkach użyteczności publicznej,
- prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzoru nad jakością wody.

W 2021 r. przedłużenie zatwierdzenia systemu jakości prowadzonych badań wody otrzymało laboratorium Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Myślenicach.

Szczególnym nadzorem objętych jest 12 wodociągów publicznych: 2 o produkcji wody 1001 – 10 000 m³ na dobę (Myślenice, Sułkowice), 7 o produkcji wody 101 – 1000 m³ na dobę: Pcim, Dziekanowice, Wiśniowa, Lipnik, Raciechowice, Droginia, Krzyszkowice oraz 3 wodociągi o produkcji wody ≤100 m³ na dobę: Kobielnik, Glichów, Lubień „Wierchowina”. Ogółem z wodociągów sieciowych korzysta ok. 50 % ludności powiatu myślenickiego. Wodociągi publiczne objęte nadzorem pod koniec 2021 r. charakteryzowały się dobrą jakością wody pod względem fizykochemicznym, organoleptycznym, chemicznym, mikrobiologicznym i w zakresie substancji promieniotwórczych.

W ciągu całego roku przekroczenia parametrów były w wodociągu publicznym Wiśniowa (przekroczenie dopuszczalnej wartości dla mętności – 4,0 NTU), Lipnik (przekroczenie dopuszczalnej wartości dla mętności – 6,4 NTU); woda warunkowo dopuszczona do spożycia przez ludzi; badania kontrolne bez uwag.

Brak przydatności wody do spożycia w 2021 r. – nie stwierdzono.

W ramach bieżącego nadzoru kontrolowana była również woda z indywidualnych ujęć wodociągowych o produkcji wody ≤ 100 m³ na dobę (14 obiektów), z których korzystają przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i inne obiekty użyteczności publicznej. W analizowanym okresie wszystkie pobrane próbki wody w ramach nadzoru (PIS) i kontroli wewnętrznej (przedsiębiorstwa wodociągowe) charakteryzowały się dobrą jakością wody.

Gmina Siepraw nie posiada własnego ujęcia wodociągowego tylko odpłatnie korzysta z innych wodociągów publicznych.

Studnie publiczne w Myślenicach (4) i w Krzyszkowicach (1) są traktowane jako źródła wody do celów ppoż.

Na terenie powiatu przy szlakach turystycznych znajdują się 3 źródła publiczne: w Myślenicach – Góra Plebańska „Mikołaj”, ul. Kazimierza Wielkiego, w Sieprawiu źródło Błogosławionej Anieli Salawy.

Próbki wody pobrane do badania w 2021 r. wykazały dobrą jakość wody pod względem fizykochemicznym, organoleptycznym i mikrobiologicznym – źródło publiczne w Myślenicach, ul. Kazimierza Wielkiego, natomiast próbki wody pobrane ze źródła w Myślenicach „Mikołaj” i ze źródła w Sieprawiu Bł. Anieli Salawy wykazały przekroczenia mikrobiologiczne (przekroczenie dopuszczalnej wartości dla ogólnej liczby mikroorganizmów w temperaturze 22° C oraz bakterii grupy coli, *Escherichia coli*).

W sezonie letnim 2021, badano również „dzikie kąpieliska” tj. Górny Jaz i Dolny Jaz w Myślenicach – Zarabie. W badaniach wykonanych w czerwcu 2021 r. nie stwierdzono przekroczeń mikrobiologicznych, natomiast w badaniach wykonanych w lipcu 2021 stwierdzono przekroczenia mikrobiologiczne (bakterie *Escherichia coli*, enterokoki). Zalew rekreacyjny w Sułkowicach w 2021 r. był nieczynny.

Kryta pływalnia w Myślenicach w 2021 r. działała zgodnie z wydawanymi rozporządzeniami obowiązującymi w czasie pandemii koronawirusa.

Wszystkie badania wykonane w ramach kontroli wewnętrznej bez przekroczeń.

Monitorowano również wodę w basenach odkrytych (Dobczyce, Myślenice), w trakcie trwania sezonu letniego (pobrano 9 próbek wody) – woda bez przekroczeń przez cały sezon letni w basenie w Myślenicach; basen letni w Dobzycach – przekroczenia mikrobiologiczne w badaniu z lipca 2021 (ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 36±2°, bakterie *Escherichia coli*, bakterie *Pseudomonas aeruginosa*) – basen został unieruchomiony – ponowne otwarcie nastąpiło po przedstawieniu prawidłowych wyników badania wody. Basen letni przy Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym „Kamiennik” w Porębie był nieczynny.

Pobrano również do badania próbki wody ciepłej na zawartość bakterii *Legionella sp.* w wybranych obiektach tj. w 8 domach opieki społecznej i 1 internat. Z ww. obiektów pobrano łącznie 30 próbek ciepłej wody – próbki wody bez przekroczeń.

W ramach prowadzonego nadzoru wydano 24 postanowienia na przewóz zwłok i szczątków ludzkich spoza terenu Rzeczypospolitej Polskiej oraz uczestniczono w 26 ekshumacjach. Ponadto wydano 3 postanowienia dotyczące opiniowania projektu regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gmin, a także 1 decyzję zatwierdzającą system jakości prowadzonych badań wody w przykładowym laboratorium wodociągowym w Myślenicach.

Ogólny stan sanitarno-porządkowy miejscowości, tras i obiektów turystycznych był bez zastrzeżeń.

3. Ocena stanu sanitarnego obiektów żywnościowo -żywnościowych

Zgodnie z prowadzoną ewidencją, na terenie powiatu myślenickiego działalność żywnościowo - żywnościową prowadziło 983 zakładów, w których przeprowadzono 524 kontrole.

Stan sanitarny przedmiotowych obiektów ulega systematycznej poprawie, szczególnie w odniesieniu do zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówki szkolne) oraz zakładów żywienia zbiorowego otwartego (restauracje).

W wyniku przeprowadzonych działań kontrolnych wydano 4 decyzje dotyczące poprawy stanu sanitarnego obiektów. Ze względu na stwierdzenie złego stanu sanitarno - porządkowego w nadzorowanych obiektach nałożono 50 mandatów karnych, na kwotę 3680, 00 złotych. Do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności pobrano 209 próbek, z czego 1 zakwestionowano.

W ramach akcyjnego nadzoru nad obiektami prowadzącymi wypoczynek dzieci i młodzieży w okresie wakacji i ferii zimowych nie przeprowadzono kontroli. W roku 2021 na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Myślenicach nie odnotowano żadnego zatrucia pokarmowego.

W związku z otrzymaniem 13 wniosków dotyczących złego stanu sanitarnego w nadzorowanych zakładach, wszczęto postępowanie administracyjne, uznając 25% z nich za zasadne. Zakres działalności Sekcji Nadzoru Żywności, Żywności i Przedmiotów Użytku obejmuje również system szybkiego ostrzegania przed żywnością niebezpieczną pod nazwą RASFF, w ramach którego opracowano 75 powiadomień alarmowych, w wyniku których przeprowadzono 150 kontroli interwencyjnych.

4. Ocena stanu sanitarno-technicznego placówek oświatowo-wychowawczych

Zgodnie z prowadzoną ewidencją, na terenie powiatu myślenickiego funkcjonuje 160 placówek oświatowo – wychowawczych.

W placówkach stałych na 135 obiektów zamieszczonych w ewidencji skontrolowano 23. Wydano 1 decyzje przedłużającą.

W związku z prowadzonym nadzorem nad placówkami oświatowymi na podległym terenie przeprowadzono następujące działania, mające na celu poprawę warunków sprzyjających zdrowiu i umożliwiających edukację zdrowotną:

- podczas kontroli sprawdzano zapewnienie ciepłej i zimnej wody w sanitariatach oraz czy zamieszczono instrukcje mycia rąk, nie stwierdzono uchybień,
- prowadzono kontrole dotyczące certyfikatów na meble edukacyjne (96%), wyposażenie placu zabaw dla dzieci (100%), wyposażenie sal gimnastycznych i urządzeń sportowych (100%).
- kontrolowano podziały godzin lekcyjnych w 17 szkołach, nie stwierdzono nieprawidłowości
- dokonano oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2021/2022,
- kontrolowano szkoły pod względem możliwości pozostawiania przez uczniów podręczników i przyborów szkolnych, zgodnie z rozporządzeniem MEN, w każdej skontrolowanej szkole uczniowie mają możliwość pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych

- sprawdzano czy szkoły posiadają gabinety profilaktyki zdrowotnej oraz czy zapewniają opiekę dentystyczną w szkole lub poza nią, nie stwierdzono nieprawidłowości
- kontrolowano dostosowanie placówek do wymogów sanitarnych związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2, każda placówka posiada procedurę na wypadek zakażenia.

W okresie ferii i wakacji nadzorowano obiekty wypoczynku dzieci i młodzieży. Na 72 zorganizowane turnusy skontrolowano 44, wypoczynek przebiegał bezpiecznie, nie wydano poleceń ani decyzji.

5. Ocena stanu sanitarnego zakładów pracy

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Pracy wykonali w 2021 r. wykonali 132 kontrole i inspekcje w 128 zakładach na terenie powiatu myślenickiego. W 91 spośród skontrolowanych zakładów liczba zatrudnionych nie przekracza 50 osób, natomiast w pozostałych 38 liczba ta była większa. Łączna liczba zatrudnionych we wszystkich skontrolowanych zakładach to 7187 osób.

Stan sanitarny zakładów pracy pozostających w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Myślenicach ulega systematycznej poprawie, dotyczy to głównie największych zakładów w powiecie, które są kontrolowane co najmniej raz w roku. Podobnie jak w latach poprzednich kontrole ujawniały zły stan sanitarny najczęściej w najmniejszych spośród kontrolowanych zakładów pracy (mniej niż 10 zatrudnionych pracowników).

Przeprowadzone kontrole dotyczyły:

- nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi – 58 kontroli,
- nadzoru nad substancjami, czynnikami, procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 6 kontroli
- nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 12 kontroli

- nadzoru nad obrotem substancjami i preparatami chemicznymi – 4 kontrole
- nadzoru nad stosowaniem substancji i preparatów chemicznych – 29 kontroli
- przestrzegania ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy – 128 kontroli

Najczęstszą przyczyną uchybień jest brak znajomości przepisów. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydano 5 decyzji administracyjnych, które dotyczyły:

- przestrzegania ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy – 5 nakazów, które dotyczyły braku badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy,

Wydano 18 decyzji i 97 postanowień w sprawach chorób zawodowych: 10 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, 8 decyzji stwierdzające choroby zawodowe. Stwierdzone w 2021 r. choroby zawodowe występują w większości w grupie wiekowej powyżej 40 lat. Większość zachorowań dotyczyła personelu medycznego – COVID - 19.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły:

- nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi – 91 kontrole,
- nadzoru nad produktami biobójczymi – 10 kontroli,
- nadzoru nad substancjami, czynnikami, procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 2 kontrole,
- nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 12 kontroli,
- nadzoru nad obrotem substancjami i preparatami chemicznymi – 12 kontroli,
- nadzoru nad stosowaniem substancji i preparatów chemicznych – 5 kontroli,
- nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu substancji biobójczych – 0
- przestrzegania ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy – 156 kontroli.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydano 7 decyzji administracyjnych, które dotyczyły:

- braku stanowiskowych instrukcji BHP,
- niedokonania oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy,
- braku okresowych szkoleń pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- braku badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy,
- braku przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego.

Wydano 14 decyzji i 68 postanowień w sprawach chorób zawodowych: 12 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 2 decyzje stwierdzające choroby zawodowe. Stwierdzone w 2020 r. choroby zawodowe występują w większości w grupie wiekowej powyżej 40 lat, w tym najwięcej zachorowań stwierdza się u osób w wieku 50-59 lat, po przepracowaniu ponad 20 lat pracy w narażeniu na czynnik szkodliwy.

6. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia

Rok 2021 był czasem trwania epidemii COVID-19, w związku z tą sytuacją działania edukacyjne były dostosowane formą i treścią do aktualnej sytuacji epidemiologicznej i potrzeb mieszkańców powiatu myślenickiego.

Działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia były skupione na profilaktyce chorób zakaźnych, w tym COVID-19. Prowadzono działania w terenie oraz drogą elektroniczną (strona internetowa, Facebook, e-mail):

1. Wykłady dla uczniów szkół podstawowych powiatu myślenickiego "Razem pokonamy pandemię i nasz strach" (pojęcia związane z COVID-19, kluczowe zasady bezpieczeństwa, zwrócenie uwagi na stan zdrowia fizycznego i

psychicznego uczniów po nauczaniu zdalnym i w trakcie nauki stacjonarnej; czym są szczepienia ochronne)

2. "Bezpieczny wypoczynek" - Warsztaty dla dzieci i młodzieży podczas trwania półkolonii na terenie powiatu myślenickiego. Tematami spotkań były: ochrona przed kleszczami, profilaktyka boreliozy, zasady bezpieczeństwa podczas pandemii oraz szczepienia przeciw COVID-19.
3. Wykład dla rodzin zastępczych z terenu powiatu myślenickiego na temat: zagrożenia wynikające z epidemii COVID-19 oraz procedury i zasady, które chronią przed zakażeniem. Wykład odbył się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Myślenicach we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Myślenicach.
4. Wykład "Dbaj o siebie!" dla mam z Klubu Dylematy Mamy i Taty w Myślenicach. Tematami spotkania były: 1. Profilaktyka raka szyjki macicy, wirus HPV. Co warto wiedzieć o HIV i AIDS?
5. Wykład „Kleszcze- czy wiemy o nich wszystko?” (profilaktyka boreliozy)- wykład w Klubie Dylematy Mamy i Taty w Myślenicach.
6. Interwencje wynikające z pandemii koronawirusa *SARS-CoV-2*: działalność edukacyjna i informacyjna poprzez stronę internetową PSSE Myślenice, portal Facebook PSSE Myślenice, rozmowy telefoniczne z mieszkańcami powiatu myślenickiego, instruktaże dla personelu medycznego, rozdawnictwo ulotek, stoisko edukacyjne w budynku PSSE w Myślenicach, promocja szczepień ochronnych przeciwko COVID-19 Kampania #SzczepimySię
7. Kampania internetowa „Mieszkańcu powiatu myślenickiego- dowiedz się więcej o bezpłatnym i anonimowym testowaniu na HIV”
8. Promocja szczepień ochronnych przeciwko innym chorobom zakaźnym niż COVID-19, m.in.: meningokoki, pneumokoki.

Pomimo trwania epidemii COVID-19 realizowane były działania związane z interwencjami programowymi („programami profilaktycznymi w placówkach oświatowych)” o zasięgu krajowym, wojewódzkim oraz lokalnym. Działania obejmowały: przygotowanie oferty programowej dla szkół, instruktaże, szkolenia,

narady dla szkolnych koordynatorów, dystrybucja materiałów papierowych i elektronicznych, wizytacje, poradnictwo.

1. Skąd się biorą produkty ekologiczne? (krajowy) – głównymi odbiorcami programu byli przedszkolaki w wieku 5-6 lat, tematyka: produkty i rolnictwo ekologiczne, propagowanie prawidłowych nawyków żywieniowych i zdrowego stylu życia
2. Czyste powietrze wokół nas (wojewódzki) – odbiorcy: przedszkolaki w wieku 5-6 lat, tematyka: źródła dymów i zanieczyszczenia powietrza, szkodliwość dymu papierosowego,
3. Nie pal przy mnie, proszę (powiatowy)- odbiorcy: uczniowie kl. I-III, zagadnienia: pierwsze ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej, czym jest zdrowie, od czego zależy i jak o niego dbać, szkodliwość biernego palenia, asertywność
4. Bieg po zdrowie (krajowy) – odbiorcy: uczniowie kl. IV, tematyka: drugie ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej, szkodliwość palenia papierosów i e-papierosów, asertywność
5. Znajdź właściwe rozwiązanie (powiatowy) – odbiorcy: uczniowie kl. IV-VIII, zagadnienia: Zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, dbanie o zdrowie własne i swoich bliskich, postawa asertywna
6. Trzymaj formę (krajowy)- odbiorcy: uczniowie kl. V-VIII, zagadnienia: zbilansowana dieta, prawidłowe nawyki żywieniowe, promowanie aktywności fizycznej, edukacja konsumencka
7. Wybierz życie – pierwszy krok (wojewódzki) – odbiorcy: uczniowie kl. VIII szkoły podstawowej, uczniowie kl. I-IV szkół średnich(dziewczeta i chłopcy), tematyka: profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym
8. Znamie! Znam je? (wojewódzki)- odbiorcy: Uczniowie kl. VII, VIII szkoły podstawowej, Uczniowie kl. I-IV szkół średnich, zagadnienia: Czym jest czerniak, Profilaktyka czerniaka,
9. Podstępne WZW (wojewódzki)- odbiorcy: uczniowie kl. VII, VIII szkoły podstawowej, Uczniowie kl. I-IV szkół średnich, zagadnienia: Czym jest HBV i

HCV, Drogi zakażenia, objawy i przebieg choroby, Diagnostyka, leczenie oraz profilaktyka

10. Profilaktyka HIV/AIDS (krajowy)- odbiorcy: uczniowie kl. VII, VIII szkoły podstawowej, uczniowie kl. I-IV szkół średnich, tematyka: podstawowych pojęcia związane z HIV, AIDS, drogi zakażenia, działania profilaktyczne, testowanie,

11. Ars czyli jak dbać o miłość- odbiorcy: Uczniowie kl. I-IV szkół średnich, tematyka: ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie

Realizowano również interwencje nieprogramowe (głównie w mediach społecznościowych, poprzez stronę internetową PSSE Myślenice, drogą elektroniczną przez wiadomości e-mail):

- Światowy Dzień Zdrowia (7 kwietnia 2021r.)
- Światowy Dzień bez Tytoniu (31 maja 2021r.)
- Światowy Dzień Rzucania Palenia (18 listopada 2021r.)
- Światowy Dzień AIDS (1 grudnia 2021r.)
- Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych: promowanie: „Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Narkomanii”, dystrybucja poradnika „Zagrożenia związane z używaniem narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych”, promocja konferencji tematycznych organizowanych dla nauczycieli.
- Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej poprzez upowszechnianie kampanii: „Światowy Tydzień Karmienia Piersią”, „Światowy Dzień FAS”, „Jak dbać o wzrok i kręgosłup podczas nauki”, „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Dźwigaj z głową”.
- Profilaktyka chorób nowotworowych poprzez upowszechnianie kampanii: „Europejski Dzień Walki z Czerniakiem 2021”, „Europejski Tydzień Profilaktyki Raka Szyjki Macicy”, „Światowy Dzień Walki z Rakiem”, „Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi”.

- Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego, upowszechnianie kampanii: „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczny Wypoczynek”, „Bezpieczne zimowisko”
- Promocja zdrowia psychicznego poprzez upowszechnianie kampanii: #nastoletniadepresja, #wartobycoffline, „Światowy Dzień Zapobiegania Samobójstwom”, "Powiedz co czujesz. Zdemaskuj emocje”

Opracowała:

Bogumiła Burda

Myślenice, 17 lutego 2021 r.